

VALSTYBINĖ DUOMENŲ APSAUGOS INSPEKCIJA

SPRENDIMAS

2026 m. spalio 9 d. Nr. 3R-1778 (2.13-1.E)

Vilnius

Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija (toliau – Inspekcija), vykdydama Regionų administracinio teismo (toliau – Teismas) 2026-02-19 sprendimą, kuriuo panaikintas 2024-12-03 Inspekcijos sprendimas Nr. 3R-1185 (2.13-1.E) ir Inspekcija įpareigota iš naujo išnagrinėti [DUOMENYS NESKELBTINI] (toliau – pareiškėjas) 2024-11-27 skundą (Inspekcijos reg. Nr. 1R-7712 (2.13)) (toliau – skundas), pakartotinai išnagrinėjo skundą ir su juo susijusią medžiagą.

Teismas 2026-02-19 sprendime konstatavo, kad Inspekcija, priimdama panaikintą sprendimą, nesurinko ir neįvertino objektyvios informacijos apie UAB „Mano Būstas NPC“ ir [DUOMENYS NESKELBTINI] atliktas pareiškėjo asmens duomenų tvarkymo operacijas, jų tikslus, apimtį ir teisinius pagrindus, o apsiribojo skunde keliamų klausimų sąsaja su civiliniais daugiabučio namo administravimo santykiais.

Atsižvelgdama į teismo nustatytus ankstesnio skundo nagrinėjimo trūkumus, Inspekcija pakartotinio nagrinėjimo metu kreipėsi į UAB „Mano būstas NPC“ ir [DUOMENYS NESKELBTINI], nurodė pateikti papildomą informaciją bei dokumentus ir įvertino bendrovių pateiktus paaiškinimus, nurodytus asmens duomenų tvarkymo tikslus ir teisinius pagrindus, bendrovių tarpusavio sutartis, [DUOMENYS NESKELBTINI] perduotų pareiškėjo asmens duomenų apimtį bei su šiais duomenimis atliktus veiksmus. Pareiškėjas skunde nurodo esantis buto, esančio daugiabučiame name [DUOMENYS NESKELBTINI] (toliau – daugiabutis namas), savininkas. Pareiškėjo teigimu, UAB „Mano Būstas NPC“ neturi teisėto pagrindo teikti daugiabučio namo bendrojo naudojimo objektų administravimo ir priežiūros paslaugų, nes pareiškėjas nėra sudaręs su šia bendrove administravimo paslaugų sutarties, o UAB „Mano Būstas NPC“ nėra teisės aktų nustatyta tvarka paskirta daugiabučio namo bendrojo naudojimo objektų administratore.

Pareiškėjas paaiškina, kad 2024-08-03 kreipėsi į UAB „Mano Būstas NPC“ su prašymu pateikti daugiabučiam namui teikiamų bendrojo naudojimo objektų administravimo ir priežiūros paslaugų sutartį ir kitus su daugiabučio namo administravimu bei priežiūra susijusius dokumentus, įskaitant techninių apžiūrų žurnalus ir aktus, tačiau šių dokumentų negavo. Pareiškėjas nurodo, kad Vilniaus miesto savivaldybės administracija, atsakydama į jo paklausimą, 2024-09-20 raštu jį informavo, jog Nekilnojamojo turto registre juridinis faktas apie daugiabučio namo valdytoją neįregistruotas, savivaldybė neturi duomenų apie daugiabučiame name įsteigtą bendriją ar sudarytą jungtinės veiklos sutartį, taip pat nėra gavusi daugiabučio namo patalpų savininkų prašymo dėl bendro naudojimo objektų administratoriaus skyrimo. Pareiškėjo teigimu, 2024-10-23 iš Vilniaus miesto savivaldybės administracijos jis gavo UAB „Mano Būstas NPC“ savivaldybei pateiktą 2016-06-09 Administravimo, eksploatavimo ir komunalinių paslaugų teikimo sutartį Nr. NPCV-SUT-16-0039¹ (toliau – Administravimo sutartis), sudarytą tarp UAB „Namų priežiūros centras“, įvardytos administratore, ir [DUOMENYS NESKELBTINI], įvardytos kliente.

¹ UAB „Namų priežiūros centras“ ir UAB „Mano Būstas NPC“ yra tas pats juridinis asmuo, juridinio asmens kodas 125596783. Juridinio asmens pavadinimas 2019-06-28 pakeistas iš UAB „Namų priežiūros centras“ į UAB „Mano Būstas NPC“.

Pareiškėjas ginčija UAB „Mano Būstas NPC“ teisę remtis Administravimo sutartimi, nes pats nėra joje nurodyta šalis, nėra sudaręs su bendrove atskiro administravimo paslaugų susitarimo, o Administravimo sutartis sudaryta 2016-06-09, nors daugiabučio namo statybos užbaigimo aktas, pareiškėjo teigimu, surašytas tik 2018-09-28.

Pareiškėjo vertinimu, UAB „Mano Būstas NPC“, neturėdama teisės teikti administravimo paslaugų ir reikalauti už jas atsiskaityti, neturi pagrindo tvarkyti jo asmens duomenų ir perduoti jų [DUOMENYS NESKELBTINI]. Pareiškėjas taip pat pažymi nedavęs bendrovėms sutikimo tvarkyti jo asmens duomenis.

Pareiškėjas skunde nurodo, kad UAB „Mano Būstas NPC“ ir [DUOMENYS NESKELBTINI], jo vertinimu, neužtikrina BDAR 15 straipsnyje nustatytos teisės susipažinti su asmens duomenimis. Šį teiginį pareiškėjas sieja su tuo, kad jam nebuvo pateikta Administravimo sutartis ir kiti prašyti daugiabučio namo administravimo bei techninės priežiūros dokumentai.

Pareiškėjas prašo Inspekcijos įvertinti bendrovių atliekamo jo asmens duomenų tvarkymo ir perdavimo teisėtumą, uždrausti bendrovėms naudoti bei perduoti jo asmens duomenis, pareikalauti pašalinti juos iš bendrovių duomenų bazių ir taikyti bendrovėms teisines poveikio priemones.

Inspekcija, išnagrinėjusi Pareiškėjo skundą pagal savo kompetenciją,

n u s t a t ė:

Inspekcija 2026-04-03 raštu Nr. 2R-1823 (2.13 Mr) UAB „Mano Būstas NPC“ ir [DUOMENYS NESKELBTINI] pateikė nurodymą pateikti informaciją įgyvendinant atskaitomybės principą. Inspekcija 2026-04-24 gavo UAB „Mano Būstas NPC“ atsakymą (Inspekcijos reg. Nr. 1R-3267 (2.13 Mr)) (toliau – UAB „Mano Būstas NPC“ atsakymas) bei [DUOMENYS NESKELBTINI] atsakymą (Inspekcijos reg. Nr. 1R-3266 (2.13 Mr)) (toliau – [DUOMENYS NESKELBTINI] atsakymas).

UAB „Mano Būstas NPC“ nurodė, kad pareiškėjo asmens duomenis tvarkė: 1) daugiabučio namo administravimo paslaugų teikimo, su tuo susijusių išlaidų apskaičiavimo ir paskirstymo, sąskaitų išrašymo, mokėjimų apskaitos bei finansinių įsipareigojimų vykdymo kontrolės tikslais, remdamasi BDAR 6 straipsnio 1 dalies b punktu ir 2) nuo 2024 m. liepos mėn. bendrovės apskaitoje pradėto fiksuoti įsiskolinimo administravimo ir išieškojimo, įskaitant duomenų perdavimą skolų administravimo paslaugas teikiančiam subjektui, tikslais, remdamasi BDAR 6 straipsnio 1 dalies f punktu.

Bendrovė paaiškino, kad pirminė buto įgijėja, [DUOMENYS NESKELBTINI], 2016-07-14 sudarytoje buto pirkimo–pardavimo sutartyje patvirtino susipažinusi su Administravimo sutartimi ir jos sąlygomis. Bendrovės teigimu, pareiškėjas tam tikrą laiką mokėjo pagal jos pateiktas sąskaitas, tačiau nuo 2024 m. liepos mėn. bendrovės apskaitoje pradėta fiksuoti neapmokėta suma. Šių aplinkybių pagrindu UAB „Mano Būstas NPC“ vertino, kad tarp jos ir pareiškėjo susiklostė sutartinio pobūdžio santykiai.

UAB „Mano Būstas NPC“ taip pat nurodė, kad įsiskolinimo administravimu siekė užtikrinti atsiskaitymą už jos teigimu, suteiktas paslaugas, išvengti finansinių nuostolių ir užtikrinti su daugiabučio namo priežiūra susijusių išlaidų paskirstymą bendraturčiams.

UAB „Mano Būstas NPC“ ir [DUOMENYS NESKELBTINI] 2019-06-28 sudarė Teisinių paslaugų teikimo sutartį Nr. NPCV-SUT-19-0325 ir Asmens duomenų tvarkymo sutartį Nr. NPCV-SUT-19-0329. Pastarojoje sutartyje UAB „Mano Būstas NPC“ įvardyta duomenų valdytoja, o [DUOMENYS NESKELBTINI] – duomenų tvarkytoja.

[DUOMENYS NESKELBTINI] atsakyme nurodė, kad konkrečiu pareiškėjo atveju iš UAB „Mano Būstas NPC“ gavo pareiškėjo vardą, pavardę, su įsiskolinimu susijusio buto adresą ir UAB „Mano Būstas NPC“ apskaitoje nurodytą įsiskolinimo sumą. [DUOMENYS NESKELBTINI] šiuos

duomenis naudojo priminimams apie pradelstą mokėjimą siųsti ir, jos teigimu, kitų skolos išieškojimo veiksmų neatliko.

Pareiškėjas 2024-10-23 raštu kreipėsi į UAB „Mano būstas NPC“ ir [DUOMENYS NESKELBTINI], reikalaudamas nutraukti jo asmens duomenų naudojimą ir perdavimą, o [DUOMENYS NESKELBTINI] papildomai pareikalavo atšaukti pagal UAB „Mano būstas NPC“ perduotus duomenis atliekamus išieškojimo veiksmus.

[DUOMENYS NESKELBTINI] 2024-11-12 atsakyme pareiškėjui paaiškino, kad jo asmens duomenis gavo iš UAB „Mano būstas NPC“ įsiskolinimo administravimo tikslu, o duomenų tvarkymas grindžiamas UAB „Mano būstas NPC“ teisėtu interesu pagal BDAR 6 straipsnio 1 dalies f punktą. UAB „Mano būstas NPC“ 2024-11-26 atsakyme pateikė paaiškinimus dėl daugiabučio namo administravimo pagrindo, pareiškėjo pareigos atsiskaityti ir jo reikalavimo perskaiciuoti mokesčius.

Dėl Inspekcijos kompetencijos ribų

ADTAJ² 7 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta, kad Inspekcija stebi, kaip taikomas BDAR ir šis įstatymas, ir užtikrina, kad šie teisės aktai būtų taikomi, išskyrus šio įstatymo straipsnius, kurių taikymas pagal šio straipsnio 2 dalį nepriklauso Inspekcijos kompetencijai. ADTAJ 23 straipsnio 1 dalyje yra nustatyta, kad priežiūros institucija nagrinėja skundus dėl BDAR, kitų tiesiogiai taikomų Europos Sąjungos teisės aktų, šio įstatymo ir kitų įstatymų, reglamentuojančių asmens duomenų ir (ar) privatumo apsaugą, pažeidimų šių teisės aktų ir priežiūros institucijos nustatyta tvarka.

Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos nuostatų³ (toliau – Nuostatai) 9.2 papunktyje įtvirtintas vienas iš Inspekcijos veiklos tikslų – stebėti ir užtikrinti BDAR, Lietuvos Respublikos asmens duomenų, tvarkomų nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas, bausmių vykdymo arba nacionalinio saugumo ar gynybos tikslais, teisinės apsaugos įstatymo (toliau – Teisėsaugos ADTAJ), ADTAJ, išskyrus atvejus, kai tai yra žurnalistų etikos inspektoriatas kompetencija, taikymą, prižiūrėti ir kontroliuoti Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo (toliau – ERĮ) nuostatų, reglamentuojančių asmens duomenų tvarkymą bei privatumo apsaugą, vykdymą. Siekdama Nuostatų 9.2 papunktyje nurodyto tikslo, Inspekcija, be kita ko, ADTAJ, Teisėsaugos ADTAJ, BDAR nustatyta tvarka nagrinėja asmenų skundus šių įstatymų ir ERĮ nuostatų, reglamentuojančių asmens duomenų tvarkymą bei privatumo apsaugą, nustatytais atvejais, Inspekcijos nustatyta tvarka nagrinėja asmenų skundus tarptautinėse sutartyse nustatytais atvejais ir, remdamasi skunduose pateikta informacija, tikrina asmens duomenų tvarkymo teisėtumą bei priima sprendimus dėl asmens duomenų tvarkymo pažeidimų (Nuostatų 11.1 papunktis).

Iš skundo turinio matyti, kad pareiškėjas UAB „Mano Būstas NPC“ ir [DUOMENYS NESKELBTINI] atliekamo jo asmens duomenų tvarkymo neteisėtumą pirmiausia sieja su, jo nuomone, neteisėtais daugiabučiam namui teikiamomis administravimo paslaugomis. Pažymėtina, kad Inspekcijai nepriskirta spręsti civilinio ginčo dėl Administravimo sutarties galiojimo ir jos taikymo pareiškėjui, UAB „Mano Būstas NPC“ teisės teikti daugiabučio namo administravimo paslaugas, pareiškėjo pareigos už jas atsiskaityti ar jam apskaičiuotos sumos pagrįstumo. Šie klausimai spęstini civilinio proceso tvarka.

Vis dėlto civilinis ginčo pobūdis savaime nepašalina Inspekcijos kompetencijos įvertinti su šiais santykiais susijusių konkrečių asmens duomenų tvarkymo operacijų atitiktį BDAR. Todėl Administravimo sutartis, turto įsigijimo dokumentai ir kiti su administravimo santykiais susiję dokumentai šiame sprendime vertinami tik tiek, kiek tai būtina pareiškėjo asmens duomenų

² Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymas.

³ Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-09-25 nutarimu Nr. 1156 „Dėl Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos nuostatų patvirtinimo“.

tvarkymo tikslams, UAB „Mano būstas NPC“ ir [DUOMENYS NESKELBTINI] vaidmenims, tvarkomų asmens duomenų apimčiai ir UAB „Mano būstas NPC“ nurodytiems duomenų tvarkymo teisiniais pagrindams įvertinti.

Aplinkybė, kad UAB „Mano būstas NPC“ nebuvo savivaldybės paskirta daugiabučio namo administratore, savaime neleidžia kiekvienos jos atliktos pareiškėjo asmens duomenų tvarkymo operacijos laikyti neteisėta. Kita vertus, UAB „Mano būstas NPC“ nurodomas sutartinis daugiabučio namo administravimo pagrindas taip pat savaime nepatvirtina pareiškėjo asmens duomenų tvarkymo teisėtumo. Pareiškėjo asmens duomenų tvarkymo teisėtumas turi būti vertinamas pagal UAB „Mano būstas NPC“ kiekvienam duomenų tvarkymo tikslui konkrečiai nurodytą BDAR 6 straipsnio 1 dalies sąlygą.

Šiame sprendime vartojamos sąvokos „įsiskolinimas“ ir „skola“ reiškia UAB „Mano būstas NPC“ apskaitoje pareiškėjui priskirtą sumą ir nėra Inspekcijos išvada dėl šios sumos pagrįstumo ar pareiškėjo pareigos ją sumokėti.

Dėl pareiškėjo asmens duomenų tvarkymo administravimo paslaugų teikimo ir mokėjimų apskaitos tikslais

Pagal BDAR 4 straipsnio 2 punktą duomenų tvarkymas – bet kokia automatizuotomis arba neautomatizuotomis priemonėmis su asmens duomenimis ar asmens duomenų rinkiniais atliekama operacija ar operacijų seka, kaip antai rinkimas, įrašymas, rūšiavimas, sisteminimas, saugojimas, adaptavimas ar keitimas, išgava, susipažinimas, naudojimas, atskleidimas persiunčiant, platinant ar kitu būdu sudarant galimybę jais naudotis, taip pat sugretinimas ar sujungimas su kitais duomenimis, apribojimas, ištrynimasis arba sunaikinimas.

Vadovaujantis BDAR 5 straipsnio 1 dalies a ir b punktais, asmens duomenys turi būti tvarkomi teisėtu, sąžiningu ir skaidriu būdu bei renkami nustatytais, aiškiai apibrėžtais ir teisėtais tikslais. Pagal BDAR 5 straipsnio 2 dalį duomenų valdytojas yra atsakingas už šių principų laikymąsi ir turi gebėti įrodyti, kad jų laikėsi.

BDAR 6 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad asmens duomenų tvarkymas yra teisėtas tik tuo atveju, jeigu taikoma bent viena šiame straipsnyje nustatyta teisėto duomenų tvarkymo sąlyga.

UAB „Mano Būstas NPC“ atsakyme pareiškėjo asmens duomenų tvarkymą daugiabučio namo administravimo paslaugų teikimo, išlaidų apskaičiavimo bei paskirstymo, sąskaitų išrašymo ir mokėjimų apskaitos tikslais grindė būtent BDAR 6 straipsnio 1 dalies b punktu. Nors pareiškėjas nėra tiesiogiai įvardytas 2016-06-09 Administravimo sutartyje, vertinant bendrovės nurodyto teisinio pagrindo taikymą atsižvelgtina į Administravimo sutarties, buto pirkimo–pardavimo dokumentų ir pareiškėjo veiksmų visumą.

Administravimo sutarties specialiosios dalies 1.2 papunktyje daugiabutis namas, esantis [DUOMENYS NESKELBTINI], nurodytas kaip vienas iš namų, kuriems Administratorius teikia sutartyje nustatytas paslaugas. Administravimo sutarties specialiojoje dalyje vartojama sąvoka „Savininkai“ apima Kvartalo savininkus, buvusius savininkais sutarties pasirašymo dieną, ir asmenis, kurie Kvartalo savininkais taps ateityje. Pagal Administravimo sutarties bendrosios dalies 2.1 papunktį Administratorius įsipareigojo teikti Kvartalo savininkams bendrosios dalinės nuosavybės administravimo, techninės priežiūros ir kitas sutarties specialiosios dalies 2.1.1 papunktyje nustatytas paslaugas, o Savininkai įsipareigojo už suteiktas paslaugas sumokėti. Administravimo sutarties specialiosios dalies 2.1.1 papunktyje prie bendrųjų administravimo paslaugų priskirtas priežiūros ir administravimo išlaidų apskaitos vedimas bei mėnesinių mokesčių už paslaugas apskaičiavimas, o prie administravimo paslaugų – skolų administravimas. Administravimo sutarties bendrosios dalies 3.1.2–3.1.4 papunkčiuose taip pat nustatytos Administratoriaus funkcijos vykdyti už suteiktas paslaugas susidariusių skolų kontrolę, teikti Savininkams raginimus sumokėti skolą ir apskaičiuoti mokėtinas sumas

Pirminė buto įgijėja 2016-07-14 pirkimo–pardavimo sutarties 6.2.5 papunktyje patvirtino susipažinusi su Administravimo sutarties, pridėtos kaip pirkimo–pardavimo sutarties priedas Nr. 7, tekstu ir joje nustatytais įkainiais, taip pat perėmusi pardavėjo pagal Administravimo sutartį turėtas teises bei pareigas tokia apimtimi, kokią Kvartalo dalyje sudaro jos įgyjamas turtas. Pirkimo–pardavimo sutarties 6.2.11 papunktyje ji taip pat įsipareigojo reguliariai ir laiku mokėti su turtu susijusius eksploatacinius mokesčius, o iki tiesioginių sutarčių su komunalinių paslaugų teikėjais sudarymo – mokėti juos pardavėjui arba Administratoriui pagal pateiktą sąskaitą. Vėliau pareiškėjas nuosavybės teise į butą įgijo dovanojimo sutarties pagrindu. UAB „Mano būstas NPC“ nurodė, kad pareiškėjas, tapęs buto savininku, vykdė su šio buto administravimu susijusius mokėjimus pagal bendrovės pateiktas sąskaitas.

Pareiškėjo identifikavimo, jam priklausančio buto, šiam butui priskirtų mokėjimų, pateiktų sąskaitų ir atliktų mokėjimų duomenų tvarkymas buvo tiesiogiai susijęs su bendrovės nurodomu sutartiniu santykiu. Be šių duomenų bendrovė negalėtų apskaičiuoti konkrečiam butui tenkančių išlaidų, pateikti sąskaitų, apskaityti atliktų mokėjimų ir vykdyti kitų su administravimo paslaugų teikimu tiesiogiai susijusių veiksmų.

Įvertinusi Administravimo sutarties turinį, jos sąsają su pirminės buto įgijėjos sudaryta pirkimo–pardavimo sutartimi, pareiškėjo nuosavybės teisės į butą įgijimą ir jo atliktus mokėjimus pagal UAB „Mano Būstas NPC“ pateiktas sąskaitas, Inspekcija daro išvadą, kad bendrovė pagrindė pareiškėjo dalyvavimą vykdant su jam priklausančio buto administravimu ir atsiskaitymu už paslaugas susijusius sutartinius santykius. Minėtų pareiškėjo asmens duomenų tvarkymas buvo objektyviai būtinas šiems santykiams vykdyti, todėl atitiko BDAR 6 straipsnio 1 dalies b punktą.

Šia išvada Inspekcija nesprendžia dėl konkrečių pareiškėjui apskaičiuotų mokėjimų dydžio, suteiktų paslaugų kokybės ar pareiškėjo pareigos sumokėti ginčijamą sumą. Šie klausimai, kilus ginčui, sprendžiami civilinio proceso tvarka.

Dėl pareiškėjo asmens duomenų tvarkymo įsiskolinimo administravimo tikslu

UAB „Mano Būstas NPC“ pareiškėjo asmens duomenų tvarkymą įsiskolinimo administravimo ir išieškojimo tikslais grindė BDAR 6 straipsnio 1 dalies f punktu. Bendrovė nurodė siekusi gauti apmokėjimą už, jos teigimu, faktiškai suteiktas paslaugas, išvengti finansinių nuostolių ir užtikrinti sąžiningą išlaidų paskirstymą daugiabučio namo bendraturčiams.

BDAR 6 straipsnio 1 dalies f punkto taikymui būtina nustatyti, kad: 1) duomenų valdytojas ar trečiasis asmuo siekia teisėto intereso, 2) duomenų tvarkymas būtinas šiam interesui pasiekti ir 3) duomenų subjekto interesai, teisės ir laisvės nėra viršesni už nurodytą interesą.

UAB „Mano Būstas NPC“ interesas apskaityti jos nurodomą neapmokėtą sumą, informuoti pareiškėją apie šią sumą ir prireikus pareikšti ar apginti su ja susijusį reikalavimą yra konkretus ir realus ekonominis interesas. Vien aplinkybė, kad pareiškėjas ginčija šio reikalavimo pagrįstumą, savaime nepanaikina bendrovės galimybės dokumentuoti ir administruoti savo nurodomą reikalavimą.

Šiam tikslui pasiekti buvo būtina tvarkyti pareiškėjo identifikavimo, su mokėjimo reikalavimu siejamo buto, pateiktų sąskaitų, atliktų mokėjimų ir neapmokėtos sumos duomenis. Be šių duomenų nebūtų įmanoma susieti mokėjimo reikalavimo su konkrečiu asmeniu, informuoti jo apie reikalavimą ar prireikus jį pagrįsti. Skundo medžiaga nesudaro pagrindo nustatyti, kad UAB „Mano Būstas NPC“ nurodytą interesą buvo galima taip pat veiksmingai pasiekti visiškai netvarkant pareiškėjo identifikavimo, buto, sąskaitų, mokėjimų ir neapmokėtos sumos duomenų arba kitomis, mažiau pareiškėjo teises ribojančiomis priemonėmis.

Vertinant interesų pusiausvyrą atsižvelgtina į tai, kad tvarkyti duomenys nebuvo specialių kategorijų ar kiti itin jautrūs asmens duomenys, jų apimtis buvo susijusi su konkrečiu mokėjimo reikalavimu, o tvarkymo tikslas buvo aiškus ir ribotas. Pareiškėjas, būdamas buto savininkas ir

anksčiau mokėjęs bendrovės pateiktas sąskaitas, galėjo pagrįstai tikėtis, kad duomenys apie su butu siejamas sąskaitas ir mokėjimus bus tvarkomi ir tuo atveju, jeigu atsiras neapmokėtų sumų.

Nagrinėjamu atveju nenustatyta aplinkybių, leidžiančių daryti išvadą, kad pareiškėjo interesai, teisės ir laisvės būtų viršesni už bendrovės interesą tvarkyti duomenis tiek, kiek tai būtina jos nurodomam reikalavimui apskaityti, administruoti ir prireikus apginti.

Atsižvelgdama į tai, Inspekcija daro išvadą, kad UAB „Mano Būstas NPC“ pareiškėjo asmens duomenų tvarkymas įsiskolinimo administravimo ir galimo teisinio reikalavimo gynimo tikslais atitiko BDAR 6 straipsnio 1 dalies f punkto sąlygas.

Dėl [DUOMENYS NESKELBTINI] vaidmens ir pareiškėjo asmens duomenų perdavimo

Pagal BDAR 4 straipsnio 7 punktą duomenų valdytojas yra subjektas, kuris nustato duomenų tvarkymo tikslus ir priemones. Pagal BDAR 4 straipsnio 8 punktą duomenų tvarkytojas yra subjektas, kuris duomenų valdytojo vardu tvarko asmens duomenis.

Europos duomenų apsaugos valdybos gairėse Nr. 07/2020 dėl sąvokų „duomenų valdytojas“ ir „duomenų tvarkytojas“ pažymėta, kad šios sąvokos yra funkcinės, todėl subjektų vaidmenys nustatomi pagal jų faktinę veiklą, visų pirma pagal tai, kas nustato asmens duomenų tvarkymo tikslus ir esmines priemones. Sutartyje nurodytas šalių statusas yra reikšmingas, tačiau savaime nėra lemiamas.

UAB „Mano Būstas NPC“ nustatė pareiškėjo asmens duomenų tvarkymo tikslus ir teisinius pagrindus, savo apskaitoje fiksavo su pareiškėjui priklausančiu butu siejamus mokėjimus bei neapmokėtų sumą ir priėmė sprendimą perduoti duomenis įsiskolinimo administravimo veiksams atlikti. Todėl nagrinėjamų operacijų atžvilgiu UAB „Mano Būstas NPC“ veikė kaip duomenų valdytoja.

UAB „Mano Būstas NPC“ ir [DUOMENYS NESKELBTINI] 2019-06-28 sudarė Teisinių paslaugų teikimo sutartį Nr. NPCV-SUT-19-0325 ir Asmens duomenų tvarkymo sutartį Nr. NPCV-SUT-19-0329. Asmens duomenų tvarkymo sutartyje aptarti BDAR 28 straipsnio 3 dalyje nurodyti duomenų tvarkymo elementai.

[DUOMENYS NESKELBTINI] ginčijamu atveju gavo pareiškėjo vardą, pavardę, su įsiskolinimu susijusio buto adresą ir UAB „Mano Būstas NPC“ apskaitoje nurodytą įsiskolinimo sumą. Bendrovė šiuos duomenis naudojo UAB „Mano Būstas NPC“ pavedimu siųsdama pareiškėjui priminimus apie pradelstą mokėjimą. Nenustatyta, kad [DUOMENYS NESKELBTINI] būtų pakeitusi duomenų valdytojos nustatytą tvarkymo tikslą, naudojusi duomenis savarankiškais tikslais, perdavusi juos kitiems subjektams ar atlikusi kitus su pavedimu nesusijusius veiksmus.

Atsižvelgdama į bendrovių sudarytų sutarčių turinį ir faktiškai atliktus veiksmus, Inspekcija daro išvadą, kad [DUOMENYS NESKELBTINI] nagrinėjamų operacijų atžvilgiu veikė kaip UAB „Mano Būstas NPC“ pasitelkta duomenų tvarkytoja.

BDAR nereikalaujama gauti atskiro duomenų subjekto sutikimo vien dėl to, kad duomenų valdytojas konkrečioms operacijoms atlikti pasitelkia duomenų tvarkytoją. Kadangi UAB „Mano Būstas NPC“ įsiskolinimo administravimą grindė BDAR 6 straipsnio 1 dalies f punktu, pareiškėjo sutikimas nebuvo būtina jo duomenų perdavimo [DUOMENYS NESKELBTINI] sąlyga.

Perduotų duomenų apimtis apsiribojo pareiškėjo identifikavimui, konkrečiam mokėjimo reikalavimui nustatyti ir priminimams pateikti būtinais duomenimis. Todėl nenustatyta, kad perduotų duomenų apimtis neatitiko BDAR 5 straipsnio 1 dalies c punkte nustatyto duomenų kiekio mažinimo principo.

Atsižvelgiant į tai, pareiškėjo skundo dalis dėl jo asmens duomenų perdavimo [DUOMENYS NESKELBTINI] ir šios bendrovės atlikto duomenų tvarkymo atmetina kaip nepagrįsta.

Dėl pareiškėjo nurodyto BDAR 15 straipsnio pažeidimo

BDAR 15 straipsnio 1 dalyje nustatyta duomenų subjekto teisė iš duomenų valdytojo gauti patvirtinimą, ar su juo susiję asmens duomenys yra tvarkomi, o jeigu tokie asmens duomenys tvarkomi, susipažinti su jais ir gauti šiame straipsnyje nurodytą informaciją, be kita ko, apie duomenų tvarkymo tikslus, atitinkamų asmens duomenų kategorijas, duomenų gavėjus arba jų kategorijas, numatomą duomenų saugojimo laikotarpį, duomenų šaltinius ir duomenų subjekto turimas teises. Pagal BDAR 15 straipsnio 3 dalį duomenų valdytojas pateikia tvarkomų asmens duomenų kopiją. Šios nuostatos tikslas yra sudaryti duomenų subjektui galimybę susipažinti su tvarkomais jo asmens duomenimis, patikrinti jų tikslumą ir įsitikinti, ar jie tvarkomi teisėtai. Teisė gauti asmens duomenų kopiją nėra bendro pobūdžio teisė reikalauti pateikti visų duomenų valdytojo turimų dokumentų, sutarčių, apskaitos dokumentų ar kitų su jo veikla susijusių dokumentų kopijas.

Tai, ar konkretus duomenų subjekto prašymas patenka į BDAR 15 straipsnio taikymo sritį, turi būti nustatoma pagal faktinį prašymo turinį ir dalyką. Vien tai, kad prašomi dokumentai gali būti susiję su prašymą pateikusių asmeniu arba kad juose gali būti tam tikrų jo asmens duomenų, savaime nereiškia, jog prašymas pateikti visą dokumentą laikytinas prašymu susipažinti su asmens duomenimis pagal BDAR 15 straipsnį.

Iš skundo ir prie jo pridėtos medžiagos nustatyta, kad pareiškėjas 2024-08-03 kreipėsi į UAB „Mano Būstas NPC“, prašydamas pateikti daugiabučiam namui teikiamų bendrojo naudojimo objektų administravimo ir priežiūros paslaugų sutartį bei kitus su daugiabučio namo administravimu ir technine priežiūra susijusius dokumentus, įskaitant techninių apžiūrų žurnalus ir aktus.

Iš pareiškėjo kreipimosi turinio matyti, kad jis siekė išsiaiškinti, koku teisiniu pagrindu UAB „Mano Būstas NPC“ teikia daugiabučio namo administravimo bei priežiūros paslaugas, kokios apimties paslaugos buvo atliekamos ir ar bendrovė turi teisę reikalauti už jas atsiskaityti. Taigi pareiškėjo prašymas buvo nukreiptas į daugiabučio namo administravimo teisinį bei faktinį pagrindą patvirtinančių dokumentų gavimą. Pareiškėjas neprašė patvirtinti, ar tvarkomi jo asmens duomenys, pateikti tvarkomų jo duomenų kopiją arba BDAR 15 straipsnio 1 dalyje nurodytą informaciją apie tvarkymo tikslus, duomenų kategorijas, gavėjus, šaltinius ar saugojimo laikotarpį. Nors atskiruose prašytuose dokumentuose galėjo būti fizinių asmenų duomenų, pareiškėjo prašymo dalykas buvo patys daugiabučio namo administravimo dokumentai, o ne juose esantys jo asmens duomenys.

Todėl nagrinėjamas pareiškėjo prašymas pagal jo dalyką ir turinį nelaikytinas prašymu įgyvendinti BDAR 15 straipsnyje nustatytą teisę susipažinti su asmens duomenimis. Klausimas, ar pareiškėjas kitų teisės aktų pagrindu turėjo teisę gauti Administravimo sutartį, techninių apžiūrų žurnalus, aktus ar kitus daugiabučio namo administravimo dokumentus, nėra BDAR 15 straipsnyje nustatytos teisės dalykas ir šiame sprendime nesprendžiamas.

Iš skundo medžiagos taip pat nenustatyta, kad pareiškėjas iki skundo pateikimo būtų atskirai kreipęsis į [DUOMENYS NESKELBTINI] su prašymu pateikti jos tvarkomus pareiškėjo asmens duomenis arba BDAR 15 straipsnio 1 dalyje nurodytą informaciją ir kad [DUOMENYS NESKELBTINI] būtų atsisakiusi tokį prašymą įvykdyti, jo neišnagrinėjusi arba pateikusi neišsamų atsakymą.

Atsižvelgdama į pareiškėjo kreipimosi turinį ir prašytų dokumentų pobūdį, Inspekcija nenustatė, kad UAB „Mano Būstas NPC“ arba [DUOMENYS NESKELBTINI] būtų atsisakiusios įgyvendinti pagal BDAR 15 straipsnį pateiktą prašymą ar tokį prašymą netinkamai išnagrinėjusios. Todėl ši skundo dalis atmetina kaip nepagrįsta. Ši išvada nepaneigia pareiškėjo galimos teisės gauti atitinkamus administravimo ar techninės priežiūros dokumentus kitų teisės aktų pagrindu,

tačiau tokia teisė nėra tapati BDAR 15 straipsnyje nustatytai teisei susipažinti su savo asmens duomenimis.

Dėl pareiškėjo teisės nesutikti su asmens duomenų tvarkymu įgyvendinimo

BDAR 21 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad duomenų subjektas dėl su jo konkrečiu atveju susijusių priežasčių turi teisę bet kuriuo metu nesutikti, kad su juo susiję asmens duomenys būtų tvarkomi pagal BDAR 6 straipsnio 1 dalies e arba f punktą. Gavęs tokį prieštaravimą, duomenų valdytojas nebetvarko asmens duomenų, išskyrus atvejus, kai įrodo, kad duomenys tvarkomi dėl įtikinamų teisėtų priežasčių, kurios yra viršesnės už duomenų subjekto interesus, teises ir laisves, arba siekiant pareikšti, vykdyti ar apginti teisinius reikalavimus.

Pagal BDAR 12 straipsnio 3 dalį duomenų valdytojas nepagrįstai nedelsdamas, tačiau bet kuriuo atveju ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo prašymo gavimo, informuoja duomenų subjektą apie veiksmus, kurių imtasi gavus prašymą pagal BDAR 15–22 straipsnius. Jeigu duomenų valdytojas nesiima veiksmų pagal duomenų subjekto prašymą, pagal BDAR 12 straipsnio 4 dalį jis privalo nedelsdamas, bet ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo prašymo gavimo, informuoti duomenų subjektą apie neveikimo priežastis ir apie galimybę pateikti skundą priežiūros institucijai bei pasinaudoti teismine teisių gynimo priemone.

Ginčijamu atveju pareiškėjas 2024-10-23 raštu pareikalavo, kad UAB „Mano būstas NPC“ ir [DUOMENYS NESKELBTINI] nutrauktų jo asmens duomenų naudojimą ir perdavimą, o [DUOMENYS NESKELBTINI] papildomai atšauktų pagal perduotus duomenis atliekamus išieškojimo veiksmus. Nors pareiškėjas tiesiogiai nenurodė BDAR 21 straipsnio, jo reikalavimas pagal turinį laikytinas nesutikimu su BDAR 6 straipsnio 1 dalies f punkto pagrindu atliekamu asmens duomenų tvarkymu.

[DUOMENYS NESKELBTINI] 2024-11-12 atsakyme pareiškėjui paaiškino pareiškėjo asmens duomenų gavimo tikslą ir UAB „Mano būstas NPC“ nurodytą teisėtą interesą, tačiau aiškiai nenurodė, ar pareiškėjo reikalavimas nutraukti jo asmens duomenų tvarkymą ir pagal šiuos duomenis atliekamus veiksmus yra tenkinamas. Vis dėlto, kadangi [DUOMENYS NESKELBTINI] nagrinėjamų duomenų tvarkymo operacijų atžvilgiu veikė kaip duomenų tvarkytoja, pareiga priimti sprendimą dėl pareiškėjo prieštaravimo tenka UAB „Mano būstas NPC“, kaip duomenų valdytojai.

UAB „Mano būstas NPC“ 2024-11-26 atsakyme pareiškėjui pateikė paaiškinimus dėl daugiabučio namo administravimo pagrindo, jo pareigos atsiskaityti ir reikalavimo perskaičiuoti mokesčius, tačiau nepasisakė dėl pareiškėjo reikalavimo nutraukti jo asmens duomenų naudojimą bei perdavimą. Bendrovė nenurodė, ar šį reikalavimą tenkina, o jeigu jo netenkina, nepateikė priežasčių, dėl kurių BDAR 6 straipsnio 1 dalies f punkto pagrindu atliekamas asmens duomenų tvarkymas turėtų būti tęsiamas. Bendrovė taip pat nepateikė informacijos apie galimybę pateikti skundą priežiūros institucijai ir pasinaudoti teismine teisių gynimo priemone.

Atsižvelgdama į tai, Inspekcija konstatuoja, kad UAB „Mano būstas NPC“, nepateikusi pareiškėjui informacijos apie veiksmus, kurių imtasi gavus jo 2024-10-23 reikalavimą nutraukti asmens duomenų naudojimą ir perdavimą, pažeidė BDAR 12 straipsnio 3 dalį. Be to, UAB „Mano būstas NPC“, nesiimdama pareiškėjo prašomų veiksmų ir nepateikdama informacijos apie tokio sprendimo priežastis bei galimybę pateikti skundą priežiūros institucijai ir pasinaudoti teismine teisių gynimo priemone, pažeidė BDAR 12 straipsnio 4 dalį.

Atsižvelgiant į tai, pareiškėjo skundas šioje dalyje pripažintinas pagrįstu.

Dėl pareiškėjo prašomų taikyti taisomųjų priemonių

Pareiškėjas skunde prašo Inspekcijos uždrausti UAB „Mano būstas NPC“ ir [DUOMENYS NESKELBTINI] naudoti bei perduoti jo asmens duomenis, pareikalauti pašalinti jo asmens duomenis iš šių bendrovių duomenų bazių ir taikyti bendrovėms atitinkamas poveikio priemones.

Kaip nustatyta šiame sprendime, UAB „Mano būstas NPC“ atliekamas pareiškėjo asmens duomenų tvarkymas administravimo paslaugų teikimo ir mokėjimų apskaitos tikslais atitiko BDAR 6 straipsnio 1 dalies b punktą, o jo asmens duomenų tvarkymas įsiskolinimo administravimo tikslu – BDAR 6 straipsnio 1 dalies f punktą. Pareiškėjo asmens duomenų perdavimas [DUOMENYS NESKELBTINI], veikusiai kaip duomenų tvarkytojai, buvo grindžiamas UAB „Mano būstas NPC“ teisėtu interesu ir neviršijo įsiskolinimo administravimo tikslui būtinos duomenų apimties.

Šiame sprendime nustatytas pažeidimas yra susijęs su tuo, kad UAB „Mano būstas NPC“ tinkamai neišnagrinėjo pareiškėjo 2024-10-23 reikalavimo nutraukti BDAR 6 straipsnio 1 dalies f punkto pagrindu atliekamą jo asmens duomenų naudojimą ir perdavimą. Pažymėtina, jog šis pažeidimas savaime nereiškia, kad visi pareiškėjo asmens duomenys buvo tvarkomi neteisėtai arba kad jie turi būti besąlygiškai pašalinti iš bendrovių duomenų bazių.

Pareiškėjo skunde Inspekcijai išreikštas prašymas pareikalauti pašalinti jo asmens duomenis iš bendrovių duomenų bazių nelaikytinas savarankišku nusiskundimu dėl BDAR 17 straipsnyje nustatytos teisės reikalauti ištrinti duomenis pažeidimo, nes iki skundo pateikimo pareiškėjas nebuvo pateikęs bendrovėms prašymo ištrinti jo asmens duomenis iš jų duomenų bazių.

Be to, dalis pareiškėjo asmens duomenų gali būti reikalingi administravimo paslaugoms teikti, mokėjimų apskaitai, teisės aktuose nustatytoms pareigoms vykdyti bei teisiniams reikalavimams pareikšti, vykdyti ar apginti. Todėl bendras draudimas naudoti ir perduoti pareiškėjo asmens duomenis arba nurodymas pašalinti visus jo asmens duomenis nebūtų tinkama ir proporcinga priemonė nustatytam pažeidimui pašalinti.

Atsižvelgiant į tai, nėra pagrindo tenkinti pareiškėjo prašymų besąlygiškai uždrausti UAB „Mano būstas NPC“ ir [DUOMENYS NESKELBTINI] bet kokiais tikslais naudoti bei perduoti jo asmens duomenis ir pareikalauti pašalinti visus jo asmens duomenis iš šių bendrovių duomenų bazių. Pareiškėjo reikalavimo nutraukti BDAR 6 straipsnio 1 dalies f punkto pagrindu atliekamą jo asmens duomenų tvarkymą pagrįstumas turi būti įvertintas UAB „Mano būstas NPC“, iš naujo nagrinėjant pareiškėjo 2024-10-23 reikalavimą pagal BDAR 21 straipsnio 1 dalį.

Dėl poveikio priemonių taikymo

Vadovaujantis ADTAĮ 31 straipsnio 2 dalies 1 punktu, tuo atveju, kai skundas ar jo dalis pripažįstama pagrįsta, Inspekcija motyvuotai teikia duomenų valdytojui ir (ar) duomenų tvarkytojui nurodymus, rekomendacijas ir (ar) taiko kitas BDAR 58 straipsnio 2 dalyje, ADTAĮ 33 straipsnyje ir kituose asmens duomenų ir (ar) privatumo apsaugą reglamentuojančiuose įstatymuose nustatytas priemones. BDAR preambulės 129 punkte nustatyta, kad kiekviena priežiūros institucijos taikoma priemonė turi būti tinkama, būtina ir proporcinga, siekiant užtikrinti BDAR laikymąsi, atsižvelgiant į konkretaus atvejo aplinkybes.

Nagrinėjamu atveju nustatyta, kad UAB „Mano būstas NPC“, kaip duomenų valdytoja, nepateikė pareiškėjui informacijos apie veiksmus, kurių imtasi gavus jo 2024-10-23 reikalavimą nutraukti asmens duomenų naudojimą ir perdavimą, o nesiimdama pareiškėjo prašomų veiksmų, nenurodė tokio sprendimo priežasčių ir pareiškėjo teisių gynimo galimybių. Tokiais veiksmais UAB „Mano būstas NPC“ pažeidė BDAR 12 straipsnio 3 ir 4 dalis.

Parenkant poveikio priemones atsižvelgtina į tai, kad nustatytas pažeidimas yra susijęs su pareigos tinkamai informuoti pareiškėją apie jo, kaip duomenų subjekto, reikalavimo nagrinėjimo rezultatą neįvykdymu. Inspekcijai nepateikta duomenų, patvirtinančių, kad po UAB „Mano būstas NPC“ 2024-11-26 atsakymo pareiškėjui būtų pateikta BDAR 12 straipsnio 3 ir 4 dalių reikalavimus atitinkanti informacija. Kartu atsižvelgtina į tai, kad Inspekcija neturi duomenų apie UAB „Mano

būstas NPC“ pakartotinai padarytus tokio paties pobūdžio pažeidimus, o kitose šiame sprendime nagrinėtose pareiškėjo asmens duomenų tvarkymo operacijose BDAR pažeidimų nenustatyta.

Atsižvelgiant į nustatyto pažeidimo pobūdį ir aplinkybes, UAB „Mano būstas NPC“ pagal BDAR 58 straipsnio 2 dalies d punktą teiktinas nurodymas per vieną mėnesį nuo šio sprendimo gavimo dienos pateikti pareiškėjui motyvuotą atsakymą dėl jo 2024-10-23 reikalavimo nutraukti asmens duomenų naudojimą ir perdavimą, nurodant, kokių veiksmų dėl šio reikalavimo imtasi, o jeigu prašomų veiksmų nesiimta, tokio sprendimo priežastis ir informaciją apie galimybę pateikti skundą priežiūros institucijai bei pasinaudoti teismine teisių gynimo priemone, ir informuoti Inspekciją apie šio nurodymo įvykdymą.

Įvertinus nustatyto pažeidimo pobūdį, jo apimtį ir konkrečias aplinkybes, Inspekcijos vertinimu, kitų BDAR 58 straipsnio 2 dalyje nustatytų poveikio priemonių taikymas nebūtų būtinas ir proporcingas.

Inspekcija, atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta šiame sprendime, ir vadovaudamasi ADTAJ 31 straipsnio 1 dalies 1 punktu, to paties straipsnio 2 dalies 1 punktu, BDAR 58 straipsnio 2 dalies d punktu,

n u s p r e n d ž i a:

1. Pareiškėjo skundą dalyje dėl teisės nesutikti su asmens duomenų tvarkymu įgyvendinimo pripažinti pagrįstu, likusioje dalyje skundą atmesti.

2. UAB „Mano Būstas NPC“ už BDAR 12 straipsnio 3 ir 4 dalies pažeidimą teikti nurodymą – per vieną mėnesį nuo šio sprendimo gavimo dienos išnagrinėti pareiškėjo prieštaravimą pagal BDAR 21 straipsnio 1 dalį ir pateikti pareiškėjui motyvuotą atsakymą.

3. Apie priimtą sprendimą informuoti pareiškėją, UAB „Mano Būstas NPC“ ir [DUOMENYS NESKELBTINI].

Šis sprendimas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka per vieną mėnesį nuo jo įteikimo dienos gali būti skundžiamas Regionų administraciniam teismui (adresas: Žygimantų g. 2, Vilnius).

Direktorė

Dijana Šinkūnienė